

ŠOTEK

LEDEN 2012

Uvnitř najdete

Rozhovor s p. farářem

Trójanky

Za oponou

Cestománie v Řecku

Kdo má svátek?

Jazyková škola

Literární stránky

Šotek Vám přeje hodně sněhu, když už je ta zima.

Nepřehlédněte !

- Vysvědčení v cizině
- Čínský Nový rok
- Hučák
- Děti dětem

R

BESEDA S EVANGELICKÝM FARÁŘEM

V pondělí 19. prosince 2011 naši školu navštívil pan farář Lukáš Klíma a uspořádal pro nás besedu v 8. třídě. Dozvěděli jsme se hodně zajímavého a pan farář nám odpověděl na naše otázky.

O

Vždycky jste chtěl být farářem?

Ani ne, asi proto, že jsem nevyrostl v křesťanské rodině. To mě chytlo až na gymnáziu.

Z

A čím jste chtěl být jako dítě?

Chtěl jsem být veterinář.

H

Kde jste studoval?

V Praze na teologické fakultě, která se dělí na 3 obory - katolická, evangelická, husitská. Pak jsem také studoval v Německu.

O

Jaké jste měl známky?

No tak já jsem se dobře učil, ale nejhorší známky jsem měl asi na gymnáziu.

V

Jste rád farářem?

Většinou ano.

O

Jedna indiskrétní otázka - kolik Vám je let?

Tak tedy jen mezi námi - 38.

R

Děkujeme za besedu i za rozhovor.

za redakci

Tereza Sodomková a Tereza Vašková

Trójanky

10. ledna jsme navštívili Východočeské divadlo v Pardubicích, kde jsme zhlédli antickou tragédii *Trójanky*.

Tato hra od řeckého autora Eurypida vypovídá o osudu trójských žen, jimž mnohaletá a nakonec prohraná válka s Řeky vzala muže, kteří v ní udatně bojovali a nakonec byli pobiti. Ženy přišly o své manžely, děti o své otce. Vdovy, mladé dcery i malé děti musejí nést následky války, se kterou toho až tolik společného neměli. Dostávají se do rukou uchvatitelských Řeků, některé čeká potupné otroctví, jiným hrozí smrt. Trójanky se ocitají na úplném dně, mají před sebou nejistou budoucnost, ale přesto se dokáží vzepřít a s útrpností a hrdostí nést břímě svého tragického osudu dál...

připravila Katka Klátová

A CO VLASTNĚ VÍME O TRÓJI?

Naše redakce pro Vás zjistila:

Trója (anglicky Troy, řecky Troia, Ilion, latinsky Trōia nebo Īlium) bylo skutečně zrovna tak jako bájně město na území dnešního Turecka v západní Malé Asii. Přesné umístění je na západním pobřeží v kraji zvaném Troas, pahorek Hissarlik. Trója, nazývaná též Ilion, legendární město, které je všeobecně známé hlavně díky Homérově Iliadě, hrdinském eposu o téměř desetileté Trójské válce. O událostech před a po této válce je líčeno v literárních dílech vzniklých až po Homérovi. Většinou se však nedochovalo víc než jen údaje o obsahu a zlomky těchto textů. Přesně určit polohu Tróje, nebo dokonce uspokojivě dokázat její existenci, se podařilo až na konci 19. století. Rokem 1870 začal a zasvětil jim totiž na Hissarliku první archeologické výkopy hlavní objevitel Tróje Heinrich Schliemann celý život.

redakce

HURÁÁÁ! JE TU VYSVĚDČENÍ!!!

Zajímalo nás, jaké vysvědčení dostávají naši kamarádi v zahraničí.

Stejný způsob klasifikace jako Česko a Slovensko užívá taky Rakousko. Pětistupňovou klasifikaci s obráceným pořadím Estonsko, Chorvatsko, Maďarsko, Slovinsko, Srbsko, na odborných **Šestistupňovou** klasifikaci, kde Německo. Obrácenou značka je 6) užívá Bulharsko, **Desetistupňovou** klasifikaci, kde Brazílie, Finsko, Francie, Rumunsko, Řecko, Španělsko. V dvacetistupňová klasifikace (nejlepší Kanadě a v USA se nejčastěji nejlepší značka je A (resp. A*, A+),

známek (5 = výborný) užívá Bosna, Makedonie, Portugalsko, Rusko, školách také Finsko. nejlepší značkou je 1, užívá šestistupňovou klasifikaci (nejlepší Polsko a Švýcarsko. nejlepší značka je 10, užívá Belgie, Nizozemsko, Itálie, Mexiko, Belgie a ve Francii se někdy užívá i značka je 20). Ve Velké Británii, v klasifikuje **písmeny**, přičemž nejhorší D (případně i E, F, G, U).

Samé jedničky Vám přeje Vaše redakce

Ahoj všichni čtenáři Šotka,

Pokud se chcete dočíst něco nového o anglickém známkování, čtete dále. Neslibuji však, že všemu porozumíte, protože já jsem z toho naprosto a nefalšovaně mimo obraz a to už si myslím, že jsem pochopil leccos.

Tady v Anglii vůbec nepoužívají ke známkování čísla, nejspíše jim už všechna došla. Používají tu takzvané „Grady“ (čti Grejdy). Do češtiny by se to asi nejlépe přeložilo jako úrovně, avšak doslova to znamená velké písmeno. Možná že si řeknete, že se úrovně číslují, jako úroveň jedna atd... Pravděpodobně počítačová hra se s tímto termínem už taky setkali, a když se pak ve škole baví s kamarádem o stejné hře, řeknou: „Už jsem se probojoval do čtvrté úrovně/Už jsem v úrovni čtyři.“ Tady v Anglii v hrách používají stejný termín, možná jen s tím rozdílem, že použijí slovo „Level“ (čti Levl). Ve škole to ovšem nikdo nepoužije, tam řeknou: „You are now in grade C.“ Čímž mají na mysli: „Momentálně jsi v úrovni C.“ V podstatě je to označené od A, jako to nejlepší, až po Z. K tomu, abyste mohli žádat vůbec o nějakou, i když průměrnou až podřadnou práci, potřebujete z pěti závěrečných písemek v ročníku 9 až 10 (oni tady mají základku o rok delší) nasbírat průměrnou úroveň z „máti“ a „angliny“ minimálně C. Nenechte se ale zmást, ne vždy znamená, že úrovně G, H, E jsou hrozné -např. úroveň G nemusí znamenat naprosté tůlulum a propadlíka všech propadlíků, ale naopak. Na začátku „osmičky“ jsme dělali testy z matiky a úroveň G -E byla ta naprosto nejvyšší příčka, na kterou mohl průměrný matematický student dosáhnou (ti extra chytrí měli „éčka“).

O tom, co bude na vysvědčení, nemám nejmenší páru, ale bojím se, že bych to nemohl popsat ani do celého Šotka. Ještě se vám pokusím nastínit, jak se vlastně „grejduje“ v ICT (IT). Tam máme pouze úrovně M a P, matně se domnívám, že M znamená „prolez“ a P znamená „zvoral.“ Pak tam je ještě jedno písmeno, ale to ani nevím jaké a nikdo mě nedonutí, abych po tom pátral, protože to by mohlo znamenat dny a dny práce, bez sebemenšího úspěchu.

PS: Na různých školách to může být jiné.

Z Anglie napsal Jakub Lustyk

JE LIBO JEŠTĚ JEDNY VÁNOCE?

Jak hned zjistíte, pro naši redakci to není nic nemožného. Už vloni jsme Vám přinesli informaci o pravoslavných Vánocích, které se slaví o čtrnáct dní později než ty naše. A letos ještě přidáme!

Čínský nový rok, také známý jako Lunární nový rok, připadá každoročně na nov prvního lunárního měsíce, čtyři až osm týdnů před jarem. Přesné datum může připadnout na kterýkoliv den mezi **21. lednem a 21. únorem** (včetně). Každý rok je symbolizován jedním z 12 zvířat a 5 elementů, cyklujících každých 60 let. Jedná se o nejdůležitější čínský svátek roku. **Letošní rok je rokem draka.**

Vietnamský nový rok „Tết Nguyên Đán“ se slaví většinou ve stejný den jako Čínský nový rok.

Tibetský nový rok se nazývá Losar a připadá na **leden až březen**.

Perský nový rok, nazývaný Norouz, je den připadající přesně na **den jarní rovnodennosti**.

Asyrský Nový rok, zvaný Rish Nissanu, připadá na **1. duben**

Nepálský nový rok je slaven na jaře, první den měsíčního měsíce Baisakh. V našem kalendáři obvykle připadá na **12. - 15. dubna**.

Thajský nový rok je slaven od **13. dubna do 15. dubna**.

Kambodžský nový rok a Laoský nový rok jsou slaveny od **13. dubna do 15. dubna**.

Cejlonský nový rok spadá do **dubna**. Národní nový rok však nezačíná jako jinde o půlnoci, ale jeho začátek je vždy určen astrology. Ale nejen začátek, i konec roku určují astrologové. Zvláštní také je, že konec starého a začátek nového roku na sebe plynule nenavazuje, je mezi nimi perioda několika hodin, která se nazývá „nona gathe“. V tomto období se očekává, že nebudou vykonávány žádné práce a budou prováděny pouze náboženské aktivity.

Takže sami vidíte, že můžeme v podstatě slavit celý rok. Tak šťastný a veselý!

přeje **Tereza Košňarová**

Z

A

Tentokrát jsme my zvědavci „vlezli“ do sborovny na 1. i na 2. stupni. Shodli jsme se, že tam se dostaneme málokdy, spíš jen pro kalkulačky nebo ovladač.

Také jsme samozřejmě našim učitelům položili pár otázek:

1. Byla sborovna vždy na tomto místě?

Na 1. stupni je sborovna stále na stejném místě, před pár lety prošla celkovou rekonstrukcí.

O

Na 2. stupni všichni učitelé začínali učit už při stávající sborovně, ovšem „pamětníci“ jako děti zažili na tomto místě kabinet zeměpisu, dějepisu a přírodopisu, sborovna bývala na druhém konci chodby, poblíž současné ředitelny.

P

2. Kolik Vás tu „bydlí“?

Na 1. stupni nás je ve sborovně pět. (*poznámka redakce: „Kdyby alespoň pět a půl!“*)

Na 2. stupni nás je s „trvalým pobytem“ ve sborovně 9, ale často se nás tu sejde i 13.

O

3. Co se Vám tu nejvíc líbí?

Na 1. stupni se sborovna všem moc líbí, hlavně prý kuchyňský koutek.

Na 2. stupni se nedávno ve sborovně pokládalo nové lino a malovalo se, takže se tu také líbí všem.

N

4. Je něco, co byste vylepšili?

Na 1. stupni je celková spokojenost, možná přístup ke kopírce je trochu obtížnější.

Na 2. stupni se učitelé občas poperou o místo u počítače (*což známe z domu mezi sourozenci*).

O

sepsal a nafotil David Odvárka

U

TO JE ALE HUČÁK!

A tím samozřejmě nemyslíme přijetí do deváté třídy o přestávce. To ale žáci devátých tříd vědí nejlépe, protože v úterý 20. prosince 2011 elektrárnu Hučák navštívili. A abyste i Vy věděli o této elektrárně co nejvíce, přečtěte si náš následující článek.

článek Fanda Zach, foto Iva Dočkalová

Jez Hučák se nalézá na řece Labe v centru města Hradec Králové.

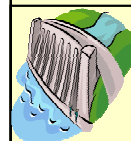
Byl vybudován v letech 1908 až 1911 na říčním kilometru 158,4 v rámci regulace toku Labe v Hradci Králové. Vzdouvá vodu do maximální výše 3,5 m a prochází přes něj frekventovaná cesta pro pěší do Jiráskových sadů.

generátory a dalším vybavením stále v provozu.

Budova elektrárny vybudovaná v secesním stylu podle návrhu architekta F. Sandera tvoří spolu s jezem významný architektonický objekt.

Malá vodní elektrárna

Současně s jezem byla na levém břehu postavena i malá vodní elektrárna vybavená třemi trojstupňovými Francisovými turbínami o celkovém udávaném výkonu 618 kW. Ty však byly z důvodu provozních nedostatků v roce 1925 vyměněny za tři jednostupňové rychloběžné Francisovy turbíny, každá výkonu 270 kW, jež vyrobila Elektrotechnická akciová společnost, dříve Kolben a spol. Praha. Tyto turbíny jsou společně s původními elektrickými

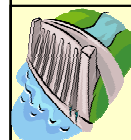
H

U

Č

Á

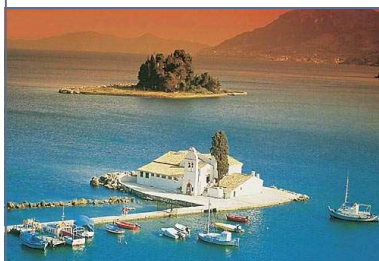
K

C

NA NÁVŠTĚVĚ V ŘECKU

E

S

T

Před dvěma roky jsem byla na třítydenním pobytu v Řecku, a proto Vám o něm přináším reportáži. Hlavním městem Řecku jsou Athény. Řecku patří okolo dvou tisíc ostrůvků a ostrovů. Z větších ostrovů je asi nejznámější Kréta ležící ve Středozemním moři.

O

V Řecku se platí eurem a mluví řečtinou. Řečtina se od češtiny hodně liší hlavně písmem, ale asi si nikdo neuvědomuje kolik slov, kterými normálně mluvíme, pochází z řečtiny.

M

Je to přibližně 51 807 slov např. agronom, botanika, rytmus, semafor, logika a plno dalších.

Mezi řecké speciality a tradiční jídla, která můžete ochutnat v každé řecké restauraci, určitě patří musaka (nákyp s lilky, bramborami a mletým masem, zapečený v troubě) gyros (pozdolna grilované maso s kořením, podávané v pítě se zeleninou a s hranolky nebo samostatně servírované na talíři). A protože mi musaka moc chutnala, přináším Vám recept:

Á

Lilky očistíme, podélně nakrájíme na plátky a osolíme. Dáme na 30 minut odležet. Nasekanou cibuli a česnek zpěníme na 2 lžících oleje. Přidáme maso a opečeme je. Přimícháme petrželku, rajčata a protlak. Osolíme a opepříme. Dusíme 15 minut.

N

Oloupané brambory nakrájíme na plátky. Krátce je předvaříme v osolené vodě a vyjmeme. Lilky osušíme a opečeme na 2 lžících oleje.

Troubu předehřejeme na 180 °C. Z mouky a másla upražíme jíšku. Přilijeme mléko a provaříme. Dáme vychladnout. Do omáčky vmícháme jogurt, vejce a sýr. Osolíme a opepříme. Vymaštěnou formu vysypeme strouhankou a naplníme ji masem. Přikryjeme plátky brambor a lilků. Zalijeme omáčkou. Řeckou musaku pečeme asi 50 minut.

I

Hotovou řeckou musaku ihned podáváme.

E

Přeji dobrou chuť!

Maruška Doležalová

KDO MÁ SVÁTEK?

Zdeněk

Zdeněk (nebo také Zdenek, Zděnek) je zkrácená podoba odvozená ze staroslovanského jména Zdeslav složeného "náčelnickým způsobem". Ze Zdeslava nám nedělá potíže druhá část, ta je zcela standardní. Podle českého kalendáře má svátek 23. ledna.

Zdeněk Svěrák – populární český dramatik, scenárista a herec

Zdeněk Štěpánek - český herec

Zdeněk Troška – český filmový a divadelní režisér

Zdeněk Miler – český režisér a výtvarník animovaných filmů pro děti

Zdeněk Izer – český herec, komik a bavič

Samozřejmě nás zajímalo, kolik nositelů tohoto jména je na naší škole.

Zjistili jsme, že kromě p.uč. Peciny máme na naší škole Zdeňky ještě dva - ve druhé a v deváté třídě.

Katka Talacková

Milena

Milena je ženské jméno slovanského původu, v českém kalendáři má jmeniny 24. ledna. Mužským protějškem je Milan. Jméno je tvořeno příponou -ena od přídavného jména milý a znamená tedy milující, milá. Je obdobou latinského Amáta nebo Amanda. Jméno v Česku dosáhlo největší obliby na začátku 20. století.

V jiných jazycích

- maďarsky: Miléna
- polsky: Milena
- slovensky: Milena
- švédsky: Mylene

Milena Dvorská - česká herečka

Milena Duchková - česká sportovkyně, olympijská vítězka 1968 ve skocích do vody z 10m věže

Milena Hübschmannová - zakladatelka české romistiky

Milena Vostřáková - česká televizní hlasatelka a moderátorka

I jméno Milena jsme v seznamech hledali, leč marně - na naší škole žádná není.

Markéta Chadimová

Parlez vous français?

Nauč se slovíčka:

Zima – Frigidité

Vánoce – Noël

Nový rok - Le jour de l'An

Šampaňské víno – Champagne
Silvestrovská noc

- Réveillon du Nouvel an

Dárek – Cadeau

Vyčasované sloveso očekávat

1: j'attends 2: tu attends 3: il attend

1: nous attendons 2: vous attendez
3: ils attendent

Vyřeš přesmyčky: daCuae

Al'jeLrodune

ělNo

éütrFgid

NanvédilnoullReevou

engapm

Vobejda

Patrik

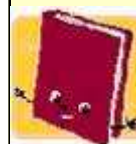
Š

K

O

L

A

Зима

Spoj, co k sobě patří:

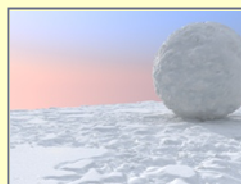
санки

снежная баба

снег

коньки

перчатки

шаль

кепка

Katka Talacková

LITERÁRNÍ STRÁNKY

Jak jsem „ztratila“ botu

„Kdo půjde k tabuli?“ ptá se pan učitel. Zrovna vyvolal mě, ale já jsem k tabuli nešla, protože jsem právě nedávala pozor. Hledala jsem totiž svou červenou pantofli. Ach jo, hledala jsem pod stolem, na okně, pod taškou...nikde jsem ji neviděla. Samozřejmě jsem podezírala Jitku nebo Nikolu, druhou Nikolu taky, nebo že by to byla Tereza? Ne, určitě je to Nikola, protože se teď může potřhat smíchy. No počkej! Byla jsem si skoro jistá... Ale nakonec jsem ji objevila u jednoho ze svých spolužáků!!!

A tuhle povídku mám samozřejmě za trest.

Radmila Pospíšilová

Jak se mi „ztratila“ bota

Přišla jsem do šatny a byla fuč. Kdo? No přece moje bota. „Kam se zase poděla?“ kladla jsem si otázku. A tak začalo vyšetřování. Určitě si ze mě dělají legraci spolužáci, ale já tu botu potřebuju a ona tam není! S kamarádkami jsme hledaly snad úplně všude. Přeci se nemohla jen tak vypařit? Připadaly jsme si jak z kriminálky, ale nikde žádné stopy ani důkazy...

Nakonec jsem se zastavila a soustředila se. Pak mě napadlo místo, kam by snad ani botu nikdo dát nemohl. No ano, byla za radiátorem. Byla jsem velice ráda, že jsem ji našla. A kdo ji schoval? No přece Michal. Tak jsem mu na oplátku svázala tkaničky a bylo to...

Nikola Loskotová

Poznámka redakce:

No, děvčata, jestli Vás to utěší, tak Lucinka taky ztratila bačkorku, i když je pravda, že ta nebyla z deváté třídy...

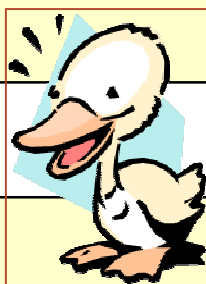
Víte, co je to novinářská kachna? Ve čtvrté třídě už to vědí a dokonce se o ni pokoušeli...

K NEVÍŘE!!!

ZEMI NAPADLI MIMOZEMŠŤANI!

VČERA VEČER VE 22.00 NAPADLI ZEMI MIMOZEMŠŤANI. PŘIDALY SE K NIM STÁTY USA. BOJOVALI JSME VELICE DLOUHO, ALE VYHRÁLI JSME!!! MIMOZEMŠŤANI SE SVÝMI SPOJENCI BYLI PORAŽENI. VŠICHNI NAKONEC NASKÁKALI DO TALÍŘŮ A ZMIZELI, AŽ NA JEDNOHO. TEN BYL POSLÁN DO LABORATOŘE K DALŠÍM VÝZKUMŮM.

Katka Stodolová

A máme tu pokračování komiksu:

Fanda Skalník

D

Ě

T

I

D

Ě

T

E

M

EKOLOGIE LETEM SVĚTEM

aneb

Projektové vyučování je zábava

V pátek 20. ledna proběhlo na 2. stupni naší školy celodenní projektové vyučování na téma "Ekologie letem světem, tentokrát v České republice". Žáci jednotlivých tříd si s předstihem vybrali některé z těchto nabízených témat:

Lesy v ČR, Ekologie, ZOO a chráněná území, Rybníky a vodní plochy v ČR, Energie a její zdroje, Těžba nerostných surovin v ČR, Přírodní a životní prostředí v Proseči a okolí, Vodní toky v ČR

Poté se všichni přibližně měsíc připravovali na určený den. V pátek si nejprve ve svých učebnách vše nachystali, aby v následujících přibližně dvou hodinách mohli své spolužáky z jiných tříd seznámit se zvoleným tématem. A tak jsme mohli ve třídách spatřit například veškeré vybavení pro rybáře včetně zasvěceného výkladu. V další učebně jsme se dozvěděli nejrůznější zajímavosti o nerostných surovinách dobývaných na našem území včetně následného zpracování a využití. V další učebně jsme se dozvěděli mnoho zajímavostí o vodních plochách, jako jsou jezera, rybníky a přehrady. Stejně tomu bylo i v ostatních učebnách. Ve škole jsme mohli také v tento den potkat vodníka, permoníka či vodní rusalky.

Děti se ve svých programech pro spolužáky snažily především o to, aby si každý, kdo k nim do třídy přišel, nějaké vědomosti odnesl, zopakoval či ověřil, a tak nikde nechyběly různé kvízy, soutěže, doplňovačky, vědomostní hry apod.

Celé dopoledne probíhalo v duchu tvořivosti a soutěživosti, aniž by si kdokoli z dětí uvědomoval, co vše se v tento den naučil či zopakoval.

článek Zdeněk Pecina, foto Iva Dočkalová

